

KATEDRA I ZAKŁAD DIAGNOSTYKI LABORATORYJNEJ Uniwersytet Medyczny w Lublinie

Kierownik: Prof. dr hab. Janusz Solski

ul. Chodźki 1, 20-093 Lublin

tel./fax: 81 4487120, jsolski@wp.pl

OCENA

rozprawy doktorskiej mgr Anny Szczoczarz pt „ Wpływ receptora wapniowego na mechanizmy regulujące sekrecję insuliny podczas blokady kanałów wapniowych u szczurów.”

Na początku XXI wieku w krajach powszechnie uznawanych za cywilizowane zespół metaboliczny i jego konsekwencje stanowią główną przyczynę zgonów. Trudno zatem się dziwić, iż badania z tego obszaru są wielokierunkowe, prowadzone przez liczne zespoły badawcze w niemal wszystkich ośrodkach naukowych świata. Zatem i bibliografia jest liczbowo imponująca, choć poznawczo ciągle niewystarczająca. Do dzisiaj nie uzyskano jednoznacznej odpowiedzi w zakresie patogenezy zespołu metabolicznego. Choć przyjęto powszechnie, iż głównymi przyczynami tej patologii są insulinooporność oraz otyłość wisceralna to jednak istotną rolę odgrywają też czynniki środowiskowe a także uwarunkowania genetyczne.

W tym nurcie poszukiwań mieszczą się badania Pani mgr Anny Szczoczarz, która oceniła in vivo wpływ zarówno aktywacji ale też i hamowania receptora powierzchniowego CaR na stężenie insuliny i glukozy we krwi szczurów.

Pragnę podkreślić, iż oceniana rozprawa doktorska jest przykładem rzetelnej pracy z zakresu szeroko pojętej biochemii klinicznej, co nie budzi mojego zdziwienia zważywszy, iż promotorem rozprawy jest Pani Profesor Apolonia Rybczyńska wybitna przedstawicielka Zespołu, którego zasługi dla tej dyscypliny klinicznej i naukowej w naszym kraju są nie do przecenienia. Konstatuję ten fakt z ogromną satysfakcją, gdyż jako reprezentant tego kierunku doceniam jego znaczenie a nade wszystko szanuję wysiłek jaki w rozwój biochemii klinicznej wkłada Ośrodek Gdański.

Oceniana praca jest efektem rzetelnych badań, które Autorka opisała w formie rozprawy doktorskiej liczącej 58 stron maszynopisu i zawierającej 3 tabele, 4 ryciny, 6 wykresów oraz wykaz dobrze dobranego piśmiennictwa obejmującego 93 pozycje. Nadto należy podkreślić, iż wyniki tych badań zostały częściowo opublikowane w poważnym periodyku naukowym o współczynniku wpływu $IF= 3.919$.

Pracę poprzedzoną wykazem skrótów rozpoczyna Streszczenie również w języku angielskim. Następnie mamy dobrze zredagowany Wstęp, w którym Autorka kompetentnie a zarazem przystępnie omawia aktualną wiedzę na temat:

- zespołu metabolicznego i będących jego efektem jednostek chorobowych,
- insuliny i mechanizmu jej sekrecji,
- receptora wapniowego i regulacji jego aktywności,
- kanału wapniowego,

słowem, dokonuje omówienia bardzo ciekawego i ważnego układu biochemicznego. Niewątpliwie ta część pracy świadczy o dobrym przygotowaniu Autorki, Jej rzetelnej wiedzy, o Jej umiejętnościach dokonywania selekcji i zdaniem recenzenta to opracowanie winno być opublikowane jako odrębne doniesienie będące przeglądem piśmiennictwa.

Jasno sprecyzowane uzasadnienie wyboru tematu i celu pracy to konsekwencja wprowadzenia zawartego we Wstępie.

W rozdziale zatytułowanym „Materiał i Metody” Autorka scharakteryzowała zwierzęta doświadczalne a także procedury związane z ich przygotowaniem do eksperymentu badawczego. Na podkreślenie zasługuje bardzo przejrzyste omówienie postępowania ze zwierzętami a także charakterystyka zastosowanych metod analitycznych, które nie budzą zastrzeżeń, a wprost przeciwnie, są gwarantem uzyskania wiarygodnych wyników.

Przeprowadzona, adekwatna analiza statystyczna pozwoliła na dogłębne wyzyskanie wyników badań, a co za tym idzie, na właściwe uogólnienie końcowe. Przeswojenie wyników badań ułatwiają zarówno ich opis, jak też przejrzyste wykresy i tabele.

W kolejnym rozdziale Doktorantka dokonała omówienia uzyskanych wyników badań w oparciu o dane z piśmiennictwa. Pragnę podkreślić, iż przedstawione badania wymagały dużej umiejętności w poprawnym przedyskutowaniu wyników własnych z danymi innych Autorów. Pracę kończy podsumowanie, które udowadnia, iż przeprowadzone badania są kolejnym istotnym przyczynkiem na drodze wyjaśnienia roli wapnia w procesie sekrecji insuliny a nadto mogą być pomocne w praktyce klinicznej i farmakoterapii chorych z cukrzycą, nadciśnieniem tętniczym oraz wtórną nadczynnością przytarczyc w przebiegu przewlekłej choroby nerek.

Doktorantka wykazała się umiejętnością posługiwania adekwatnymi metodami badań, zdolnością krytycznej oceny uzyskanych wyników oraz przedstawieniu ich w postaci rozprawy naukowej.

Mam przyjemność oceniania kolejnej rozprawy z Ośrodka Gdańskiego i jak poprzednio, dostrzegam również i w tym przypadku, oprócz wartości poznawczych, pewną zauważalną dla mnie ich elegancję biochemiczną co jest zawsze charakterystycznym wyrazem publikacji wywodzących się z dawnego Zespołu Pana Profesora Stefana Angielskiego.

Recenzowana rozprawa doktorska stanowi przykład pracy wzorowo zaplanowanej, wykonanej i zredagowanej i nie daje Recenzentowi podstawy do uwag krytycznych, choć przyznaję, jeden raz taką szansę dostrzegłem – str.9 – i ją wykorzystuję, wytykając słowo trójglicerydów (winno być triglicerydów).

Reasumując praca pt „Wpływ receptora wapniowego na mechanizmy regulujące sekrecję insuliny podczas blokady kanałów wapniowych u szczurów” spełnia warunki stawiane rozprawom doktorskim a nawet skłania mnie do jej wyróżnienia, co wnioskuję, i upoważnia do przedłożenia Radzie Nauk Farmaceutycznych GUMed o dopuszczenie jej Autorki mgr Anny Szczoczarz do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Lublin, 2022-08-16

KIEROWNIK
Katedry i Zakładu Diagnostyki Laboratoryjnej

Prof. dr hab. Janusz Solski

Pieczętka jednostki organizacyjnej recenzenta

Janusz Solski
Imię i nazwisko recenzenta

Profesor z wykształcenia
Tytuł/stopień naukowy/stanowisko recenzenta

Imię i nazwisko doktoranta: **mgr Anna Szczoczarz**

Tytuł pracy doktorskiej: **Wpływ receptora wapniowego na mechanizmy regulujące sekrecję insuliny podczas blokady kanałów wapniowych u szczurów**

WNIOSEK O WYRÓŻNIENIE PRACY DOKTORSKIEJ

Niniejszy zwracam się z wnioskiem do Rady Nauk Farmaceutycznych Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego o wyróżnienie przedmiotowej rozprawy doktorskiej.

Uzasadnienie:

- Rozprawa doktorska mgr Anny Szczoczarz nt "Wpływ receptora wapniowego na mechanizmy regulujące sekrecję insuliny podczas blokady kanałów wapniowych u szczurów" autorstwa recenzenta zaskarżyła me ujrzenie z kilku powodów:
- Jest opisem badań przeprowadzone w domach pszczelnictwa patogenezy zespołu metabolicznego a więc głównego problemu medycyny krajów cywilizowanych.
 - Wyniki tych badań są interesujące i stanowią przyczynek do pogłębienia wiedzy w tym zakresie, co udowodniło publikację w prestiżowym periodyku naukowym
 - Jest przykładem współpracy uzawosa wykształcenia i ekologicznego

KIEROWNIK
Katedry i Zakładu Diagnostyki Laboratoryjnej

Janusz Solski
Prof. dr. hab. Janusz Solski
podpis i pieczętka recenzenta